

LEGE
pentru modificarea și completarea unor acte legislative

nr. 33 din 06.03.2012

Monitorul Oficial nr.99-102/330 din 25.05.2012

* * *

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I. – Articolul 10 al [Legii nr.845-XII din 3 ianuarie 1992](#) cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr.2, art.33), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

la punctul 3, subalineatul al nouălea va avea următorul cuprins:

“imprimarea bancnotelor și baterea monedelor metalice, imprimarea valorilor mobiliare de stat;”

la punctul 5 alineatul al doilea, cuvintele “altfel decât” se înlocuiesc cu textul “în [Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008](#) privind reglementarea valutară,”.

Art.II. – Articolul 6 al [Legii taxei de stat nr.1216-XII din 3 decembrie 1992](#) (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.53–55, art.302), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

la alineatul întâi, textul “Taxa de stat se plătește” se înlocuiește cu textul “Pe teritoriul Republicii Moldova, taxa de stat se plătește în monedă națională”;

alineatul al doilea va avea următorul cuprins:

“La dorința plătitorului nerezident, taxa de stat poate fi plătită în valută străină, dar numai prin virament.”

Art.III. – [Legea nr.1232-XII din 15 decembrie 1992](#) cu privire la bani (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1993, nr.3, art.51) se modifică după cum urmează:

1. Articolele 2 și 3 vor avea următorul cuprins:

Articolul 2. Emisia și retragerea monedei naționale

Banca Națională a Moldovei are dreptul exclusiv de a emite pe teritoriul Republicii Moldova bancnote și monede metalice ca mijloc de plată, precum și bancnote și monede metalice jubiliare și comemorative ca mijloc de plată și în scop numismatic.

Banca Națională a Moldovei stabilește valoarea nominală, dimensiunile, greutatea, designul și alte caracteristici ale bancnotelor și monedelor metalice care sînt mijloc de plată în Republica Moldova.

Banca Națională a Moldovei are dreptul exclusiv de a retrage din circulație orice bancnote sau monede metalice emise anterior.

Articolul 3. Mijlocul de plată

Moneda națională – leul – este mijlocul legal de plată pe teritoriul Republicii Moldova.

Plățile și transferurile în valută străină pot fi primite/efectuate pe teritoriul Republicii Moldova numai în cazurile și în modul stabilite de lege.”

2. Articolul 6 va avea următorul cuprins:

Articolul 6. Cursul oficial al leului

Cursul oficial al leului moldovenesc față de valutele străine se stabilește de Banca Națională a Moldovei în corespundere cu prevederile legislației valutare.”

3. Articolul 7 se abrogă.

Art.IV. – La articolul 2 al [Legii privatizării fondului de locuințe nr.1324-XII din 10 martie 1993](#) (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială, din 27 iunie 2006), cu modificările ulterioare, textul “(valută națională sau valută convertibilă)” se înlocuiește cu textul “(monedă națională și/sau valută străină)”, iar în final articolul se completează cu textul: “Privatizarea fondului de locuințe, inclusiv a atelierelor de creație, contra valută străină poate fi efectuată numai de către nerezidenți.”

Art.V. – [Legea nr.1456-XII din 25 mai 1993](#) cu privire la activitatea farmaceutică (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.59–61, art.200), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1, în noțiunea “preț de achiziție”, textul “de schimb valutar oficial stabilit de Banca Națională a Moldovei” se înlocuiește cu textul “oficial al leului moldovenesc valabil”.

2. La articolul 11¹ alineatul (2), textul “valutei naționale în raport cu valuta convertibilă” se înlocuiește cu textul “oficial al leului moldovenesc față de valutele străine”.

Art.VI. – [Legea cambiei nr.1527-XII din 22 iunie 1993](#) (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1993, nr.10, art.285), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 36:

la alineatul al doilea, după cuvântul “valută” se introduce cuvântul “străină”, iar textul “monedă locală după cursul” se înlocuiește cu textul “moneda țării după cursul valutar”;

la alineatul al treilea, textul “în monedă locală la cursul zilei scadenței sau al zilei plății” se înlocuiește cu textul “în moneda țării la cursul valutar la ziua scadenței sau la ziua plății”;

la alineatul al patrulea, cuvintele “valutei străine” se înlocuiesc cu cuvântul “valutar”;

alineatul al cincilea:

în prima propoziție, cuvântul “valută” se înlocuiește cu cuvântul “monedă”, iar după cuvântul “tratată” se introduce textul “(clauza de plată efectivă în valută străină)”;

în propoziția a doua, cuvântul “valuta” se înlocuiește cu cuvântul “moneda”;

articolul se completează în final cu un alineat nou cu următorul cuprins:

“Prevederile prezentului articol (inclusiv în partea ce se referă la clauza de plată efectivă în valută străină) se aplică cu respectarea cerințelor legislației valutare a Republicii Moldova referitoare la efectuarea de plăți și transferuri pe teritoriul Republicii Moldova.”

2. Articolul 43:

la alineatul întâi:

litera b) va avea următorul cuprins:

“b) dobânda de întârziere stabilită conform legislației civile, calculată începând cu data scadenței;”

litera d) se abrogă;

la alineatul al doilea litera b), textul “în mărimea stabilită de Banca Națională” se înlocuiește cu textul “ținând cont de rata de bază a Băncii Naționale”;

la ultimul alineat, textul “cu cota Băncii Naționale la scontarea cambiilor” se înlocuiește cu textul “cu rata de bază a Băncii Naționale”.

3. La articolul 71 alineatul întâi, propoziția a doua va avea următorul cuprins: “Scontarea cambiilor se efectuează la rata scontului stabilită de banca comercială.”

Art.VII. – La articolul 38 al [Legii nr.1530-XII din 22 iunie 1993](#) privind ocrotirea monumentelor (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.15–17, art.23), cu modificările ulterioare, textul “străine se depune în valută convertibilă” se înlocuiește cu textul “nerezidente poate fi efectuată și în valută străină”.

Art.VIII. – Articolul 15 al [Legii nr.534-XIII din 13 iulie 1995](#) cu privire la concesiuni (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.67, art.752), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează

după cum urmează:

alineatul (1) se completează în final cu textul: “În cazul în care plățile menționate se realizează de către un investitor străin, acestea pot fi efectuate în monedă națională și/sau în valută străină.”

la alineatul (2), textul “, care se achită în valută liber convertibilă sau în valuta națională a Republicii Moldova” se exclude.

Art.IX. – La articolul 65 al [Legii învățământului nr.547-XIII din 21 iulie 1995](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.62–63, art.692), cu modificările ulterioare, alineatul (3) se completează în final cu textul: “Taxele de școlarizare pot fi achitate de către nerezidenții care sînt cetățeni străini și apatrizi în monedă națională și/sau în valută străină.”

Art.X. – [Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995](#) cu privire la Banca Națională a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.56–57, art.624), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 10:

alineatul unic devine alineatul (1), în care după textul “băncilor licențiate de Banca Națională,” se introduce textul “băncilor în proces de lichidare, Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, persoanei juridice care deține licența pentru activitate de depozitar central de valori mobiliare ca activitate de bază,”;

articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

“(2) Aplicarea sechestrului, suspendarea operațiunilor sau aplicarea altor măsuri de asigurare asupra mijloacelor bănești aflate în conturile băncilor deschise la Banca Națională nu se admit.”

2. Articolul 11 va avea următorul cuprins:

Articolul 11. Actele Băncii Naționale

(1) În scopul îndeplinirii atribuțiilor sale, Banca Națională are dreptul să emită hotărîri, regulamente, instrucțiuni și ordonanțe.

(2) Actele normative ale Băncii Naționale, care sînt obligatorii pentru instituțiile financiare și pentru alte persoane juridice și fizice, se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și intră în vigoare fie la data publicării lor, fie la o altă dată prevăzută în textul actului respectiv, cu condiția informării publicului.

(3) Hotărîrile privind ratele dobînzilor la instrumentele politicii monetare, ordonanțele și alte acte ale Băncii Naționale care nu au caracter normativ intră în vigoare la data adoptării dacă în actele respective nu este prevăzută o altă dată.”

3. Articolul 13 se abrogă.

4. Articolul 16:

titlul articolului va fi:

Articolul 16. Operațiuni valutare și alte operațiuni”;

la litera d), cuvintele “operațiuni valutare” se înlocuiesc cu textul “operațiunile menționate la lit.a)–c)”.

5. La articolul 17, alineatul (1) se completează în final cu textul: “Aplicarea sechestrului, suspendarea operațiunilor, aplicarea altor măsuri de asigurare, precum și a măsurilor de executare silită în privința mijloacelor bănești aflate în conturile speciale ale rezervelor obligatorii, nu se admit.”

6. La articolul 18:

alineatul (1):

la litera a), textul “cu scadența nu mai mare de un an de la data achiziționării lor de către Banca Națională” se exclude;

alineatul se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

“f) alte active financiare eligibile stabilite de Banca Națională.”

după alineatul (2) se introduce alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

“(2¹) Banca Națională poate acorda, la deplina sa discreție, băncilor solvabile credite de urgență pe termen scurt, garantate cu activele indicate la alineatul (1), la apariția unui risc sporit de lipsă de

lichiditate ce poate afecta stabilitatea sistemului financiar.”

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

“(3) În vederea asigurării stabilității sistemului financiar, în situații de criză financiară sistemică sau de pericol al apariției acesteia, definite astfel de organul național instituit pentru gestionarea crizelor financiare sistemice, Banca Națională poate acorda băncilor, la deplina sa discreție, credite de urgență pe termen scurt, garantate cu garanții de stat emise în conformitate cu prevederile legislației.”

7. Articolul 19:

la alineatul (3), după cuvântul “distribuire” se introduce textul “, din veniturile obținute conform articolului 64 alineatul (3)”;

la alineatul (6), textul “dării de seamă financiare a” se înlocuiește cu textul “situațiilor financiare ale”.

8. La articolul 20:

alineatul (2) se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

“c) defalcarea veniturilor obținute conform articolului 64 alineatul (3) în capitalul statutar în limitele prevăzute la articolul 19 alineatul (3).”

la alineatul (6), textul “dării de seamă financiare a” se înlocuiește cu textul “situațiilor financiare ale”.

9. La articolul 23, după alineatul (6) se introduc alineatele (6¹) și (6²) cu următorul cuprins:

“(6¹) Pe durata mandatului, membrii Consiliului de administrație nu au dreptul să facă parte din partide sau din formațiuni social-politice, să desfășoare activități cu caracter politic ori să participe la ele, să facă agitație electorală în favoarea unui partid sau a unei formațiuni social-politice.

(6²) Membrii Consiliului de administrație dețin funcții de demnitate publică prin numire și se supun prevederilor aplicabile ale legislației cu privire la statutul persoanelor care exercită funcții de demnitate publică.”

10. Articolul 24:

la alineatul (1), ultima propoziție va avea următorul cuprins: “Guvernatorul organizează și conduce activitatea Băncii Naționale, activează, fără procură, în numele acesteia, o reprezintă în relațiile cu orice persoană juridică sau fizică atât în Republica Moldova, cât și în afara ei, emite ordine și dispoziții obligatorii pentru salariații Băncii Naționale, controlează executarea lor, semnează, direct sau prin persoane împuternicite de el, acordurile și alte acte încheiate de Banca Națională.”

la alineatul (2), după textul “împuterniciri ale sale” se introduce textul “prim-viceguvernatorului, viceguvernatorilor și”.

11. Articolul 26:

la litera b), textul “modalitățile de determinare a cursului de schimb al monedei naționale” se înlocuiește cu textul “metoda de determinare a cursului oficial al leului moldovenesc față de valutele străine”;

la litera k), textul “dările de seamă” se înlocuiește cu cuvântul “situațiile”.

12. La articolul 33 alineatul (4) litera c), textul “dările de seamă” se înlocuiește cu cuvântul “situațiile”.

13. Articolul 36 va avea următorul cuprins:

“Articolul 36. Păstrarea secretului profesional

(1) Membrii Consiliului de administrație, salariații Băncii Naționale, experții contabili, contabilii autorizați și alți specialiști numiți, potrivit legii, de aceasta să efectueze controlul (inspecția), precum și auditorii sînt obligați să păstreze secretul profesional asupra oricărei informații ce reprezintă secret bancar, comercial, fiscal și alt secret ocrotit de lege, de care iau cunoștință în cursul executării obligațiilor lor. Aceste persoane sînt obligate să păstreze secretul profesional și după încetarea activității la Banca Națională sau după încetarea raporturilor de altă natură cu aceasta.

(2) Obligația de păstrare a secretului profesional se extinde și asupra informațiilor confidențiale create de Banca Națională în scopul ori în legătură cu exercitarea atribuțiilor ei, a căror divulgare ar putea dăuna interesului sau prestigiului persoanei la care se referă.

(3) Persoanele menționate la alineatul (1) pot folosi informația ce constituie secret profesional doar în scopul și în cadrul executării obligațiilor lor aferente atribuțiilor Băncii Naționale. Persoanele menționate nu au dreptul să folosească informațiile ce constituie secret profesional în interes personal

sau în interesul unor terți, să divulge aceste informații sau să permită folosirea lor de către terți ori să permită accesul terților la informațiile respective.

(4) Informațiile ce constituie secret profesional pot fi divulgate sau furnizate în următoarele situații:

a) când există consimțământul expres al persoanei la care se referă informațiile;

b) când aceste informații urmează a fi publicate conform legislației;

c) în cazul furnizării acestor informații în formă sumară sau agregată, astfel încât nu poate fi identificată banca sau persoana la care acestea se referă, precum și în cazul exercitării atribuțiilor privind informarea publicului;

d) în cazurile prevăzute la articolul 22 al [Legii instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995](#), care se aplică în mod corespunzător;

e) în cadrul acordurilor de cooperare cu alte autorități publice sau din inițiativa Băncii Naționale, în scopul exercitării atribuțiilor specifice de supraveghere și control asupra respectării prevederilor legale;

f) în cazul furnizării acestor informații Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, necesare exercitării atribuțiilor acestuia;

g) în cadrul procedurilor legate de lichidarea silită a unei bănci, cu excepția informațiilor referitoare la terții implicați în acțiuni legate de lichidarea băncii respective;

h) când interesele Băncii Naționale necesită dezvăluirea acestor informații în cadrul unor proceduri judiciare;

i) la cererea băncilor centrale, organelor de supraveghere a băncilor, a pieței financiare și a sistemelor de plăți din alte state.

(5) Persoanele și organele competente să solicite și să primească informațiile ce constituie secret profesional sînt obligate să păstreze confidențialitatea acestora și le pot utiliza numai în scopul pentru care le-au solicitat ori pentru care li s-au furnizat, potrivit legii sau acordurilor încheiate, precum și sînt obligate să nu le furnizeze și să nu le divulge terților, cu excepția cazurilor de executare a obligațiilor prevăzute de lege.

(6) Informațiile ce constituie secret profesional pot fi furnizate băncilor centrale, organelor de supraveghere a băncilor, a pieței financiare, a sistemelor de plăți din alt stat în baza principiului reciprocității, în modul prevăzut de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și de acordurile încheiate între Banca Națională și organele de supraveghere a băncilor, a pieței financiare și a sistemelor de plăți din alte state.

(7) Când informațiile ce constituie secret profesional provin dintr-un alt stat, acestea pot fi divulgate sau furnizate numai cu acordul expres al organului competent care le-a furnizat și, după caz, exclusiv în scopul pentru care s-a dat acest acord.”

14. La articolul 42 litera a), textul “cu scadența de pînă la 180 de zile,” se exclude.

15. La articolul 46 litera b), textul “deschise privind valuta” se înlocuiește cu textul “valutare deschise”.

16. Articolul 50 va avea următorul cuprins:

“Articolul 50. Controlul valutar

Banca Națională, în calitate de organ al controlului valutar, efectuează, în limitele competenței sale, controlul asupra respectării legislației valutare.”

17. La articolul 51, literele c) și d) vor avea următorul cuprins:

“c) stabilirea limitelor pozițiilor valutare deschise pentru bănci;

d) stabilirea metodei de determinare a cursului oficial al leului moldovenesc față de valutele străine.”

18. Articolul 52 va avea următorul cuprins:

“Articolul 52. Raportarea operațiunilor valutare

Băncile, unitățile de schimb valutar (altele decît băncile), alte persoane juridice și fizice sînt obligate să raporteze Băncii Naționale despre operațiunile valutare în corespundere cu prevederile legislației valutare.”

19. La articolul 53 alineatul (1) litera b), cuvîntul “monedă” se înlocuiește cu cuvîntul “valută”.

20. Titlul capitolului VIII va fi:

“Capitolul VIII MONEDA NAȚIONALĂ”

21. La articolul 56 alineatul (2), cuvintele “unicul mijloc” se înlocuiesc cu cuvântul “mijlocul”.

22. Articolul 57 va avea următorul cuprins:

“Articolul 57. Dreptul de a emite bancnote și monede metalice

Banca Națională are dreptul exclusiv de a emite pe teritoriul Republicii Moldova bancnote și monede metalice ca mijloc de plată, precum și bancnote și monede metalice jubiliare și comemorative ca mijloc de plată și în scop numismatic.”

23. La articolul 59:

alineatul unic devine alineatul (1), în care textul “prin regulamentele sale” se exclude;

articolul se completează cu alineatele (2) și (3) cu următorul cuprins:

“(2) Bancnotele poartă semnătura guvernatorului Băncii Naționale.

(3) Orice reproducere color a bancnotelor și a monedelor metalice, cu dimensiunea de la 2/3 la 4/3, parțială sau integrală, în scop publicitar, de informare sau în alte scopuri comerciale se interzice.”

24. Articolul 60:

titlul articolului va fi:

“Articolul 60. Imprimarea bancnotelor și baterea monedelor metalice”;

în cuprinsul articolului, cuvântul “tipărire” se înlocuiește cu cuvântul “imprimarea”.

25. Articolul 62 va avea următorul cuprins:

“Articolul 62. Asigurarea circulației monetare

(1) Banca Națională asigură acoperirea necesităților circulației monetare cu bancnote și monede metalice.

(2) Banca Națională poate percepe comisioane la punerea în circulație a bancnotelor și monedelor metalice ca mijloc de plată și poate stabili prețul, diferit de valoarea nominală, pentru bancnotele și monedele metalice jubiliare și comemorative la comercializarea acestora.”

26. Articolul 64:

titlul articolului va fi:

“Articolul 64. Retragera monedei naționale”;

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“(1) Banca Națională are dreptul exclusiv de a retrage din circulație orice bancnote sau monede metalice emise anterior.”

articolul se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

“(3) Suma totală a bancnotelor și monedelor metalice retrase din circulație, dar nepreschimbate în perioada stabilită de Banca Națională se scade din totalul numerarului în circulație înregistrat în evidențele contabile și se înregistrează ca venit al Băncii Naționale.”

27. În titlul capitolului IX, textul “DĂRILE DE SEAMĂ.” se înlocuiește cu textul “SITUAȚIILE FINANCIARE.”

28. Articolul 67 va avea următorul cuprins:

“Articolul 67. Situațiile financiare anuale

La sfârșitul fiecărui an financiar, Banca Națională întocmește situațiile financiare în conformitate cu standardele în domeniul raportării financiare acceptate în practica internațională.”

29. La articolul 68, textul “Dările de seamă” se înlocuiește cu cuvântul “Situațiile”.

30. Articolul 69:

în titlul articolului, textul “dărilor de seamă” se înlocuiește cu textul “situațiilor financiare”;

alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

“(1) Banca Națională prezintă Parlamentului anual, în termen de 4 luni după încheierea fiecărui an financiar, un raport care include informația privind:

a) situațiile financiare confirmate de auditorul extern;

b) activitatea și operațiunile sale pentru anul financiar încheiat;

c) situația economică a statului.

(2) Banca Națională prezintă trimestrial, în termen de până la 45 de zile de la sfârșitul trimestrului de

gestiune, Parlamentului și Guvernului un raport ce conține analiza situației macroeconomice și o previziune pe termen mediu a inflației și a indicatorilor macroeconomici principali, care se publică în termenul indicat.”

la alineatul (3), textul “darea de seamă” se înlocuiește cu textul “situațiile financiare”;

articolul se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

“(4) Banca Națională publică anual bilanța de plăți a statului.”

31. Articolul 75 va avea următorul cuprins:

“**Articolul 75.** Sancțiuni și măsuri de remediere

(1) Banca Națională, în caz de constatare a încălcării legii sau a actelor sale normative, a condițiilor de licențiere, a cerințelor autorizațiilor, permisiunilor, aprobărilor și confirmărilor eliberate de Banca Națională (denumite în continuare *autorizații*), a neajunsurilor în activitate, a neexecutării sancțiunilor și măsurilor de remediere impuse (denumite în continuare *încălcări*), poate aplica următoarele sancțiuni:

a) sancțiunile prevăzute de [Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995](#);

b) emiterea unui avertisment în scris;

c) aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii unității de schimb valutar (alta decât banca) în mărime de la 5000 pînă la 25000 de lei;

d) suspendarea parțială sau totală a activității;

e) retragerea licenței, autorizației.

(2) În urma constatării încălcărilor menționate la alineatul (1), Banca Națională poate aplica următoarele măsuri de remediere:

a) măsurile de remediere prevăzute de [Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995](#);

b) emiterea prescripțiilor;

c) încheierea unui acord;

d) alte măsuri ce nu contravin legii și atribuțiilor Băncii Naționale.

(3) Sancțiunile prevăzute la alineatul (1) pot fi aplicate concomitent cu măsurile de remediere menționate la alineatul (2) sau independent de acestea.

(4) Avertismentul în scris prevede, de regulă, informarea despre încălcările constatate, cerința de lichidare în termenul stabilit a încălcărilor și recomandări privind modul de remediere a acestora, precum și atenționarea asupra posibilității de aplicare a unor sancțiuni mai aspre și/sau a măsurilor de remediere în cazul nelichidării în termenul stabilit a încălcărilor constatate sau în cazul comiterii repetate a acestora.

(5) Avertismentul poate fi aplicat concomitent cu aplicarea altei sancțiuni ori măsuri de remediere sau independent de acestea.

(6) Suspendarea parțială sau totală a activității are ca efect interzicerea pe o anumită perioadă a desfășurării unor activități/a tuturor activităților, a activității unor subdiviziuni sau a efectuării unor operațiuni/a tuturor operațiunilor pentru care s-a eliberat licența/autorizația. În cazul suspendării activității, nu se admite încheierea de contracte noi sau reîncheierea pe un termen nou a contractelor încheiate anterior, a căror executare este legată de desfășurarea activității suspendate, ori efectuarea pe viitor a tranzacțiilor sau operațiunilor interzise.

(7) Pe perioada suspendării activității, termenul de valabilitate al licenței/ autorizației eliberate pe un termen determinat nu se prelungește.”

32. După articolul 75 se introduc articolele 75¹ și 75² cu următorul cuprins:

“**Articolul 75¹.** Constatarea încălcărilor

(1) Constatarea faptelor ce constituie încălcări se face de către personalul Băncii Naționale sau de către experții contabili, contabilii autorizați și alți specialiști calificați antrenați în acest scop de Banca Națională (denumiți în continuare *inspectori*), în baza rapoartelor și a altor date prezentate potrivit legii și actelor normative ale Băncii Naționale sau la solicitarea expresă scrisă a Băncii Naționale (control din oficiu) ori în cursul inspecțiilor desfășurate la sediile băncii/unității de schimb valutar (control pe teren).

(2) Constatarea încălcărilor se face, după caz, prin studiere și analiză a actelor de constituire, a regulamentelor și politicilor interne, a rapoartelor și dărilor de seamă, a actelor interne întocmite ca rezultat al operațiunilor efectuate, a actelor de evidență contabilă, a actelor de afaceri cu caracter extern și intern (contracte, certificate, procese-verbale, cereri, note informative etc.), inclusiv referitoare la

acționarii (asociații), beneficiarii efectivi, clienții, contragenții persoanei supuse controlului, a altor documente și date, pe suport de hârtie și/sau în formă electronică.

(3) Controlul pe teren se efectuează în temeiul unei decizii scrise a Băncii Naționale, care conține: numărul și data deciziei; denumirea și sediul persoanei supuse controlului; tipul controlului (complex, tematic etc.); după caz, perioada activității supusă controlului (cu excepția controlului asupra lichidării încălcărilor constatate anterior); data începerii controlului; numele, prenumele inspectorilor împuterniciți să efectueze controlul; funcția, numele, prenumele și semnătura persoanei care a emis decizia.

(4) Controlul din oficiu se efectuează fără emiterea unei decizii scrise.

(5) Controlul asupra respectării cerințelor autorizațiilor în domeniul valutar eliberate de Banca Națională se efectuează în baza controlului din oficiu.

(6) Controlul asupra activității unității de schimb valutar se efectuează în condițiile [Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008](#) privind reglementarea valutară, ținând cont de prevederile prezentului articol.

(7) În baza rezultatelor controlului pe teren se întocmește, în 2 exemplare, un act (raport) privind rezultatele controlului, care conține: data și locul întocmirii; numărul și data deciziei în al cărei temei s-a efectuat controlul; denumirea și sediul persoanei supuse controlului, iar în cazul prezenței reprezentantului persoanei supuse controlului – numele, prenumele și funcția acestuia; perioada (data) controlului; informația privind rezultatele controlului, inclusiv privind încălcările constatate și caracterul acestora; numele, prenumele, funcția conducătorului organului executiv sau ale reprezentantului persoanei supuse controlului care a primit actul, data primirii și semnătura acestuia sau refuzul de a semna actul; numele, prenumele și semnăturile inspectorilor care au efectuat controlul. Data a întocmirii actului privind rezultatele controlului se consideră data înmînării (primirii) acestuia conform alineatelor (8) și (9).

(8) În cazul controlului pe teren asupra activității băncii, acesteia i se expediază (i se înmînează) un exemplar al actului preliminar privind rezultatele controlului pentru prezentarea, după caz, în scris, în termen de 5 zile lucrătoare de la data întocmirii actului menționat, a argumentării dezacordului, anexînd, după caz, documentele de rigoare. Ca urmare a examinării obiecțiilor și explicațiilor băncii, se întocmește actul privind rezultatele controlului pe teren (în 2 exemplare), un exemplar al căruia se expediază (se înmînează) băncii.

(9) În cazul controlului pe teren asupra activității unității de schimb valutar, un exemplar al actului privind rezultatele controlului pe teren se expediază (se înmînează) persoanei supuse controlului (reprezentantului acesteia) spre semnare și, după caz, spre prezentarea în scris, în termen de 5 zile lucrătoare de la data întocmirii actului în cauză, a argumentării dezacordului, anexînd, după caz, documentele de rigoare.

(10) Dacă în cadrul controlului din oficiu se constată încălcări, informația privind încălcările constatate se aduce la cunoștința persoanei supuse controlului, cerîndu-i-se să le lichideze. În cazul dezacordului cu rezultatele controlului din oficiu, persoana în cauză este în drept, în termen de 5 zile lucrătoare de la data înmînării (primirii) informației respective, să prezinte în scris argumentarea dezacordului, anexînd documentele de rigoare.

(11) Data a constatării încălcării se consideră:

a) în cazul controlului pe teren – data întocmirii actului privind rezultatele controlului;

b) în cazul controlului din oficiu – data informării persoanei asupra încălcărilor constatate.

Articolul 75². Aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de remediere

(1) Sancțiunile și măsurile de remediere față de bănci se aplică de către organele de conducere ale Băncii Naționale împuternicite în acest sens conform [Legii instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995](#).

(2) Sancțiunile și măsurile de remediere față de agenții controlului valutar, specificați la articolul 58 alineatul (2) literele b) și c) din [Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008](#) privind reglementarea valutară, precum și față de titularii autorizațiilor eliberate de Banca Națională, se aplică de către guvernator, prim-viceguvernator, viceguvernatori, cu excepția celor de suspendare a activității și de retragere a licenței/autorizației care sînt de competența Consiliului de administrație.

(3) Consiliul de administrație poate emite decizii privind aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de remediere în privința oricărei persoane supuse controlului.

(4) Aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 6 luni de la data constatării încălcării, dar nu mai mare de 3 ani de la data comiterii ei, dacă legea nu prevede altfel.

(5) La individualizarea sancțiunilor se ține seama de gravitatea încălcărilor comise, de caracterul repetat, de circumstanțele personale și reale ale acestora. Se consideră repetată încălcarea comisă în decursul a 2 ani de la data constatării aceleiași fel de încălcare.

(6) Sancțiunile și măsurile de remediere se aduc la îndeplinire imediat după primirea deciziei privind aplicarea acestora, dacă decizia respectivă nu prevede altfel.

(7) Emiterea avertismentului în scris, suspendarea activității și retragerea licenței de activitate a unității de schimb valutar (alta decât banca) se efectuează în condițiile [Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008](#) privind reglementarea valutară.

(8) Aplicarea de amenzi unității de schimb valutar (alta decât banca) poate fi efectuată în cazul comiterii de către aceasta a 2 sau a mai multe încălcări care, potrivit [Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008](#) privind reglementarea valutară, servesc drept temei pentru emiterea de către Banca Națională a avertismentului.

(9) Mărimea amenzii aplicate băncii se calculează pornind de la quantumul capitalului conform situației din ultima dată de raportare, precedentă lunii în care a fost constatată încălcarea.

(10) Decizia privind aplicarea amenzii este un document executoriu.

(11) Decizia privind aplicarea amenzii se înmânează personal persoanei supuse controlului sau se expediază prin scrisoare recomandată în termen de 3 zile lucrătoare de la data emiterii. În cazul neachitării amenzii în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii deciziei privind aplicarea amenzii, Banca Națională:

a) percepe incontestabil amenda băncii prin deducerea sumei amenzii din conturile băncii deschise la Banca Națională;

b) înaintează băncii în care este deschis contul unității de schimb valutar (alta decât banca) decizia respectivă, însoțită de ordinul incaso pentru perceperea incontestabilă a amenzii;

c) înaintează decizia respectivă (extrasul din decizie) spre executare executorului judecătoresc, în modul stabilit de [Codul de executare al Republicii Moldova](#), în cazul retragerii/restituirii deciziei respective din motivul lipsei sau insuficienței mijloacelor bănești în contul bancar al unității de schimb valutar (alta decât banca), precum și în cazul aplicării amenzii față de alte persoane.

(12) Amenda se varsă la bugetul de stat.

(13) Decizia (extrasul din decizie) privind aplicarea amenzii, după perceperea integrală a acesteia, se restituie Băncii Naționale împreună cu mențiunea de executare.

(14) Persoana față de care s-au aplicat sancțiuni (altele decât retragerea licenței/autorizației) și măsuri de remediere este obligată să înștiințeze Banca Națională despre lichidarea circumstanțelor care au dus la aplicarea sancțiunilor și măsurilor de remediere și, după caz, să întreprindă alte acțiuni prevăzute de decizia privind aplicarea sancțiunii și măsurii de remediere și de actele normative. Banca Națională are dreptul să verifice faptul lichidării circumstanțelor menționate.

(15) Persoana căreia i s-a retras licența/autorizația este obligată, în decurs de 10 zile lucrătoare, iar în cazul retragerii licenței băncii – în decurs de 3 zile lucrătoare de la data adoptării hotărârii de retragere a licenței/autorizației, să depună la Banca Națională originalul licenței/autorizației retrase și copiile autorizate de pe licență.”

Art.XI. – La articolul 34 alineatul (4) din [Legea nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997](#) privind societățile pe acțiuni (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.1–4, art.1), cu modificările ulterioare, textul “contul bancar provizoriu” se înlocuiește cu textul “conturile bancare provizorii”, iar textul “La același cont” se înlocuiește cu textul “La aceleași conturi”.

Art.XII. – [Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997](#) (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează

după cum urmează:

1. La articolul 5 punctul 27, după cuvântul “valutei” se introduce cuvântul “străine”.
2. La articolul 21 alineatul (3) punctul 1), textul “în valută națională la cursul de schimb al Băncii Naționale a Moldovei” se înlocuiește cu textul “în monedă națională la cursul oficial al leului moldovenesc valabil”.
3. La articolul 44 alineatul (2) litera a), textul “în numerar (sau în echivalentul lui)” se înlocuiește cu textul “în mijloace bănești”.
4. La articolul 103 alineatul (1) punctul 12), litera c) va avea următorul cuprins:
“c) importul de bancnote și monede metalice (inclusiv de bancnote și monede jubiliare și comemorative) în monedă națională, de bancnote și monede metalice în valută străină (cu excepția celor folosite în scopuri numismatice) și alte operațiuni legate de circulația monedei naționale și valutei străine (cu excepția operațiunilor legate de folosirea acestora în scopuri numismatice), precum și importul de mărfuri de la poziția tarifară 7108 de către Banca Națională a Moldovei și alte livrări către/de către Banca Națională a Moldovei cu aceste mărfuri;”.
5. La articolul 123 alineatul (4), cuvântul “valutei” se înlocuiește cu cuvintele “mijloacelor bănești”.
6. La articolul 171 alineatul (1), prima propoziție se completează în final cu textul “, dacă prezentul cod sau alte acte legislative ce țin de domeniul fiscal nu prevăd altfel”.
7. Articolul 194 alineatul (1):
la litera a), după cuvântul “bănești” se introduce textul “, inclusiv în valută străină,”;
litera b) se completează în final cu textul “, inclusiv în valută străină”.
8. La articolul 198, alineatul (6) va avea următorul cuprins:
“(6) Funcționarul fiscal predă mijloacele bănești ridicate instituției financiare (sucursalei sau filialei acesteia) proxime, care este obligată să le primească și să le transfere la bugetele respective pentru stingerea restanțelor. Valuta străină se predă instituției financiare (sucursalei sau filialei acesteia) contra lei moldovenești la cursul valutar stabilit de aceasta, cu transferarea ulterioară a leilor moldovenești la bugetele respective. Valuta străină care nu poate fi comercializată (de exemplu, valuta străină care nu este solicitată pe piața valutară internă) se păstrează la instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) pînă la posibila comercializare.”
9. La articolul 224 alineatul (1), cuvintele “valută națională” se înlocuiesc cu cuvintele “monedă națională”.
10. La articolul 226¹ punctul 6), cuvintele “valută națională” se înlocuiesc cu cuvintele “monedă națională”.
11. La articolul 346 alineatul (1), propoziția a doua se exclude.
12. La articolul 347 alineatul (3), textul “liber convertibilă la cursul stabilit de Banca Națională a Moldovei” se înlocuiește cu textul “străină la cursul oficial al leului moldovenesc valabil”.
13. La articolul 352 alineatul (8), textul “liber convertibilă, la cursul stabilit de Banca Națională a Moldovei” se înlocuiește cu textul “străină, la cursul oficial al leului moldovenesc valabil”, iar textul “de la cursul stabilit de Banca Națională a Moldovei” se înlocuiește, în ambele cazuri, cu textul “de la cursul oficial al leului moldovenesc valabil”.

Art.XIII. – Articolul 36 al [Legii nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997](#) pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale [Codului fiscal](#) (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

la alineatul (1), textul “ce țin de transferul de capital, în conformitate cu reglementările valutare” se înlocuiește cu textul “valutare de capital, în conformitate cu legislația valutară”;

la alineatul (3), litera b) se completează în final cu textul “în conformitate cu legislația valutară în vigoare”;

alineatul (4) se completează în final cu textul “conform procedurii transferului de capital”.

Art.XIV. – La articolul 11 alineatul (1) litera c) din [Legea nr.1227-XIII din 27 iunie 1997](#) cu privire la publicitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.67–68, art.555), cu modificările ulterioare,

cuvîntul “valuta” se înlocuiește cu cuvîntul “moneda”.

Art.XV. – La articolul 2 alineatul (1) din [Legea nr.1308-XIII din 25 iulie 1997](#) privind prețul normativ și modul de vînzare-cumpărare a pămîntului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.147–149, art.1161), cu modificările ulterioare, cuvîntul “valută” se înlocuiește cu cuvîntul “monedă”.

Art.XVI. – La poziția 02.09.02.00 din Clasificatorul general al legislației, aprobat prin [Legea nr.1325-XIII din 25 septembrie 1997](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.47–48, art.344), cu modificările ulterioare, cuvintele “Autorizarea lor” se înlocuiesc cu cuvintele “Licențierea acestora”.

Art.XVII. – [Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997](#) cu privire la tariful vamal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 1 ianuarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După articolul 4 se introduce articolul 4¹ cu următorul cuprins:

“Articolul 4¹. Plăți și transferuri pe teritoriul Republicii Moldova

Pe teritoriul Republicii Moldova, plățile și transferurile aferente achitării și restituirii taxei vamale sau a altor taxe, indicate la art.4, se efectuează în corespundere cu prevederile respective ale [Codului vamal](#).”

2. La articolul 28 litera c), cuvintele “valuta națională” se înlocuiesc cu cuvintele “moneda națională”.

3. Articolul 29:

la alineatul (1), cuvintele “la contul” se exclud;

la alineatul (4), textul “, prin virament respectiv” se exclude.

4. În anexa nr.2, la punctul 7 din notă, ultimul alineat se exclude.

Art.XVIII. – La articolul 6¹ alineatul (1) din [Legea nr.1409-XIII din 17 decembrie 1997](#) cu privire la medicamente (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.52–53, art.368), cu modificările ulterioare, textul “ratei oficiale medii de schimb valutar a Băncii Naționale a Moldovei” se înlocuiește cu textul “cursului oficial mediu al leului moldovenesc față de valutele străine”.

Art.XIX. – [Legea nr.1466-XIII din 29 ianuarie 1998](#) cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.28–29, art.203), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. În cuprinsul legii, textul “Inspectoratul Fiscal Principal de Stat” se înlocuiește cu textul “organele Serviciului Fiscal de Stat”.

2. La articolul 2:

în noțiunea “repatrierea mijloacelor bănești”, textul “servicii în străinătate” se înlocuiește cu textul “servicii/lucrări nerezidenților”, cuvîntul “autorizate” se înlocuiește cu cuvîntul “licențiate”, iar după textul “serviciilor prestate” se introduce textul “sau al lucrărilor executate”;

în noțiunea “data repatrierii mijloacelor bănești”, cuvîntul “autorizate” se înlocuiește cu cuvîntul “licențiate”.

3. Articolul 3:

alineatul (1):

în partea introductivă, cuvîntul “autorizate” se înlocuiește cu cuvîntul “licențiate”;

la litera a), textul “de un an” se înlocuiește cu textul “de 2 ani”, iar textul “, cu excepția contractelor de procurare a materialului săditor viticol și pomicol, al căror termen este de 18 luni de la data efectuării plății” se exclude;

la litera b), textul “60 de zile calendaristice” se înlocuiește cu textul “un an”;

la alineatul (2), textul “un an” se înlocuiește cu textul “2 ani”;

la alineatul (3), textul “servicii în străinătate” se înlocuiește cu textul “servicii/lucrări nerezidenților”,

iar textul “15 zile” se înlocuiește cu textul “un an”;

alineatul (8) se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

“d) efectuării în străinătate a operațiunilor aferente investițiilor directe și operațiunilor cu bunuri imobile specificate în [Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008](#) privind reglementarea valutară.”

4. Articolul 5:

la alineatul (2), după cuvântul “valuta” se introduce cuvântul “străină”;

la alineatul (4), după textul “nu poate depăși” se introduce textul “40 la sută din”;

la alineatul (5), propoziția a doua se exclude;

la alineatul (7):

litera b) va avea următorul cuprins:

“b) dacă, în decurs de 3 luni de la data expirării termenului de repatriere, partenerului extern i-au fost înaintate pretenții și/sau dacă, în termen de 6 luni de la data expirării termenului de repatriere, față de acesta a fost începută procedura judiciară sau de arbitraj – pe toată perioada examinării litigiilor în instanțele judecătorești/de arbitraj și executării hotărârilor emise;”

alineatul se completează cu litera k) cu următorul cuprins:

“k) în cazul stingerii obligațiilor contractuale pînă la expirarea termenelor de repatriere prin orice mijloace prevăzute de legislația civilă în vigoare, cu excepția remiterii de datorie.”;

articolul se completează cu alineatul (8) cu următorul cuprins:

“(8) Persoana trasă la răspundere pentru nerespectarea termenelor de repatriere a mijloacelor bănești și materiale beneficiază de o reducere cu 50 la sută a sancțiunilor pecuniare aplicate dacă respectă strict următoarele condiții:

a) în termen de 3 zile lucrătoare de la data înmînării deciziei asupra cazului de nerespectare a termenelor de repatriere a mijloacelor bănești și materiale, stinge 50 la sută din sumele amenzilor calculate;

b) prezintă organului abilitat al Serviciului Fiscal de Stat documentele ce confirmă stingerea sumelor prevăzute la lit.a).

În baza documentelor prezentate conform lit.b), organul abilitat al Serviciului Fiscal de Stat, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare, va adopta o decizie privind reducerea amenzilor în cauză cu 50 la sută.”

Art.XX. – [Legea nr.199-XIV din 18 noiembrie 1998](#) cu privire la piața valorilor mobiliare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.183–185, art.655), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3, în noțiunea “valori mobiliare de stat”, textul “valută națională sau în altă valută legitimă” se înlocuiește cu textul “monedă națională sau în valută străină”.

2. La articolul 9:

alineatul (2):

la litera e), textul “contului provizoriu în valută națională” se înlocuiește cu textul “conturilor provizorii în monedă națională și în valută străină”;

litera i) se completează în final cu textul “(în cazul achitării în valută străină a valorilor mobiliare, se va lua în calcul valoarea emisiunii la cursul oficial al leului moldovenesc față de valuta străină respectivă la data aprobării dării de seamă asupra rezultatelor emisiunii)”;

la litera l), textul “contului provizoriu și transferarea mijloacelor de pe acest cont pe contul curent al” se înlocuiește cu textul “conturilor provizorii și transferarea mijloacelor de pe aceste conturi pe conturile curente ale”;

la alineatul (3), litera c) se completează în final cu textul “(în cazul achitării în valută străină a valorilor mobiliare, se va lua în calcul valoarea emisiunii la cursul oficial al leului moldovenesc față de valuta străină respectivă la data aprobării dării de seamă asupra rezultatelor emisiunii)”;

la alineatul (13), textul “contul bancar provizoriu al” se înlocuiește cu textul “conturile bancare provizorii ale”.

3. La articolul 18 alineatul (1) litera c), cuvântul “depunerea” se înlocuiește cu cuvintele

“depunerea/transferarea”.

Art.XXI. – [Legea nr.285-XIV din 18 februarie 1999](#) cu privire la jocurile de noroc (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.50–52, art.230), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. Articolul 6 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

“(5) Plata pentru participarea la jocurile de noroc se efectuează în monedă națională.”

2. La articolul 13 alineatul (1), după cuvintele “se plătesc” se introduce textul “în monedă națională (inclusiv în numerar)”.

Art.XXII. – [Legea nr.329-XIV din 25 martie 1999](#) cu privire la fondurile nestatale de pensii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.87–89, art.423), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 2:

noțiunea “depozitarul activelor fondului” va avea următorul cuprins:

“*depozitarul activelor fondului* – bancă care deține licența Băncii Naționale a Moldovei pentru desfășurarea activității financiare și licență pentru desfășurarea activității de depozitare pe piața valorilor mobiliare;”;

în noțiunea “managerul activelor fondului”, cuvântul “autorizația” se înlocuiește cu cuvântul “licența”.

2. Articolul 7:

la alineatul (1), cuvântul “depuneri” se înlocuiește cu cuvintele “plata contribuțiilor”;

la alineatul (2), textul “se fac depuneri” se înlocuiește cu textul “se efectuează plata contribuțiilor”.

3. După articolul 8 se introduce articolul 8¹ cu următorul cuprins:

“Articolul 8¹. Plăți și transferuri pe teritoriul Republicii Moldova

Pe teritoriul Republicii Moldova, plățile și transferurile în cadrul activității fondului se efectuează în monedă națională.”

4. La articolul 10 alineatul (2) litera a), cuvântul “autorizația” se înlocuiește cu cuvântul “licența”.

5. La articolul 28, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

“(2) Depozitar al activelor fondului poate fi o bancă ce deține licența Băncii Naționale a Moldovei pentru desfășurarea activității financiare. Depozitarul va desfășura activitate de depozitare a activelor fondului în baza licenței pentru activitate de depozitare, eliberată în conformitate cu prevederile legislației cu privire la piața valorilor mobiliare. Prin derogare de la prevederile [Legii nr.199-XIV din 18 noiembrie 1998](#) cu privire la piața valorilor mobiliare, pentru desfășurarea activității de depozitare a activelor fondului, banca poate solicita suplimentar o licență pentru activitate de depozitare ca activitate de bază.”

6. La articolul 30 alineatul (2), textul “banca propusă de Banca Națională a Moldovei” se înlocuiește cu textul “o bancă care deține licența Băncii Naționale a Moldovei pentru desfășurarea activității financiare”.

7. La articolul 33 alineatul (1) litera c), cuvântul “beneficiarului” se înlocuiește cu textul “bancar al beneficiarului sau pe numele acestuia”.

8. Articolul 36:

în partea introductivă, textul “actelor normative privind reglementările” se înlocuiește cu cuvintele “a legislației”;

la litera a), cuvântul “autorizația” se înlocuiește cu cuvântul “licența”;

la litera d), textul “în cazul existenței autorizației respective a Băncii Naționale a Moldovei” se exclude.

Art.XXIII. – Codul navigației maritime comerciale al Republicii Moldova, aprobat prin [Legea nr.599-XIV din 30 septembrie 1999](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.1–4, art.2), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 14 alineatele (2) și (3), textul “se transferă în valuta națională a Republicii Moldova la cursul stabilit de Banca Națională a Moldovei” se înlocuiește cu textul “se recalculează la cursul oficial al

leului moldovenesc valabil”.

2. La articolul 338 alineatul (2), cuvântul “valută” se înlocuiește cu cuvântul “monedă”.

Art.XXIV. – [Legea Fondului republican și a fondurilor locale de susținere socială a populației nr.827-XIV din 18 februarie 2000](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.65–67, art.460), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În cuprinsul legii, sintagma “Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului” se înlocuiește cu sintagma “Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei”.

2. Articolul 4:

la alineatul (1) litera d), textul “valutei străine de către persoanele fizice contra mijloace bănești în numerar” se înlocuiește cu textul “de către persoanele fizice a valutei străine în numerar și a cecurilor de călătorie în valută străină contra mijloace bănești în numerar la punctele de schimb valutar ale băncilor licențiate și”;

la alineatul (4), textul “precum și casele” se înlocuiește cu textul “casele de schimb valutar și băncile licențiate în al căror cadru funcționează puncte”.

Art.XXV. – [Codul vamal al Republicii Moldova nr.1149-XIV din 20 iulie 2000](#) (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 1 ianuarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1 punctul 1), textul “documente de plată și valori mobiliare” se înlocuiește cu textul “instrumente de plată și valori mobiliare materializate”.

2. La articolul 71 alineatul (2), textul “de schimb al monedei naționale” se înlocuiește cu textul “oficial al leului moldovenesc”.

3. La articolul 73 alineatul (1), ultima propoziție va avea următorul cuprins: “Determinarea echivalentului în monedă națională al sumelor în valută străină se efectuează cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data efectuării formalităților de punere în liberă circulație.”

4. La articolul 93 alineatul (3), după textul “În magazinele duty-free” se introduce textul “(cu excepția celor pentru deservirea corpului diplomatic)”, iar textul “liber convertibilă” se exclude.

5. La articolul 95 alineatul (1), textul “, cu acordul Băncii Naționale a Moldovei, pentru comercializarea mărfurilor contra valută străină liber convertibilă” se exclude.

6. La articolul 95¹ alineatul (3) litera c), textul “în valută și în lei” se înlocuiește cu textul “în valută străină și în lei moldovenești”.

7. La articolul 97 alineatul (1), după prima propoziție se introduce textul: “Plata pentru mărfurile comercializate în magazinul duty-free pentru deservirea corpului diplomatic se efectuează contra lei moldovenești.”

8. În titlul și în cuprinsul articolului 115, textul “valutei și a altor valori” se înlocuiește cu cuvântul “valorilor”.

9. La articolul 127 alineatul (3), textul “cursul de schimb pentru moneda națională este cel stabilit de Banca Națională a Moldovei, în vigoare” se înlocuiește cu textul “se aplică cursul oficial al leului moldovenesc valabil”.

10. Articolul 127¹:

alineatul (10) va avea următorul cuprins:

“(10) Garanția financiară sub formă de depuneri de mijloace bănești la contul organului vamal se constituie în monedă națională. Persoanele juridice nerezidente, precum și persoanele fizice rezidente și nerezidente pot constitui această garanție financiară și în valută străină. Persoanele juridice rezidente și nerezidente constituie garanția financiară prin virament (inclusiv prin carduri). Persoanele fizice rezidente și nerezidente pot constitui garanția financiară prin virament (inclusiv prin carduri) și/sau în numerar.”

articolul se completează cu alineatul (14) cu următorul cuprins:

“(14) La solicitarea persoanelor fizice indicate la alin.(10), restituirea sumei de garanție constituite în valută străină poate fi făcută și în numerar.”

11. La articolul 129 alineatul (4), textul “averea acestuia” se înlocuiește cu textul “bunurile, inclusiv

valorile valutare ale acestuia”.

12. La articolul 130 alineatul (1), după textul “se efectuează” se introduce textul “în monedă națională”.

13. La articolul 163 alineatul (2) litera c), după cuvântul “lei” se introduce cuvântul “moldovenești”.

14. La articolul 244 alineatul (2), textul “valorilor valutare, inclusiv valutei naționale” se înlocuiește cu textul “inclusiv a valorilor valutare”.

15. La articolul 245 alineatul (2), textul “Băncii Naționale a Moldovei în vigoare” se înlocuiește cu textul “leului moldovenesc valabil”.

16. Articolul 281:

la alineatul (2), după textul “sau la o instituție bancară” se introduce textul “, cu respectarea prevederilor art.125 alin.(1)”, iar textul “Băncii Naționale a Moldovei” se înlocuiește cu textul “leului moldovenesc”;

la alineatul (3) prima propoziție, după textul “sau mijloacele bănești” se introduce textul “, inclusiv în valută străină,”.

17. La articolul 282 alineatul (4), după cuvântul “valutei” se introduce cuvântul “străine”.

18. La articolul 306 alineatul (2), cuvântul “normelor” se înlocuiește cu textul “art.127¹ alin.(10) și altor norme”.

Art.XXVI. – [Legea nr.440-XV din 27 iulie 2001](#) cu privire la zonele economice libere (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.108–109, art.834), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3, alineatul (5) va avea următorul cuprins:

“(5) Transferul de mijloace bănești și de bunuri obținute de către investitorii străini din investițiile în zona liberă se efectuează în conformitate cu prevederile [Legii nr.81-XV din 18 martie 2004](#) cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător.”

2. Articolul 9:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“(1) Plățile și transferurile, inclusiv cele care se realizează în cadrul operațiunilor valutare, se efectuează de către rezidenții zonei libere, precum și în favoarea acestora, în conformitate cu legislația Republicii Moldova.”

alineatele (1¹) și (2) se abrogă;

la alineatele (3) și (4), cuvântul “valutei” se înlocuiește cu textul “mijloacelor bănești, a mărfurilor și serviciilor”;

la alineatul (5), cuvântul “valută” se înlocuiește cu cuvântul “monedă”.

Art.XXVII. – [Legea nr.449-XV din 30 iulie 2001](#) cu privire la gaj (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.120, art.863), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. Articolul 8 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

“(7) Obiect al gajului pot fi mijloacele bănești în monedă națională și în valută străină:

a) aflate în conturi deschise la bănci;

b) sub formă de monede metalice jubiliare și comemorative (inclusiv cele ce conțin metale prețioase).

Gajul mijloacelor bănești poate fi constituit numai cu deposedarea acestora (amanet).”

2. La articolul 13, alineatul (7) se completează în final cu textul: “Prevederea în cauză nu se aplică în cazul respectării concomitente a următoarelor condiții: obiect al gajului îl constituie moneda națională sau valuta străină, cu excepția monedelor metalice jubiliare și comemorative (inclusiv a celor ce conțin metale prețioase); moneda în care urmează a fi executată obligația garantată nu diferă de moneda mijloacelor bănești gajate. În acest caz, creditorul gajist devine proprietar al mijloacelor bănești ce constituie obiectul gajului în condițiile prevăzute la art.66¹.”

3. La articolul 61, alineatul (2) se completează în final cu textul “, să exercite alte drepturi în corespundere cu prevederile art.66¹”.

4. După articolul 66 se introduce articolul 66¹ cu următorul cuprins:

“**Articolul 66¹**. Particularitățile exercitării dreptului de gaj asupra mijloacelor bănești

(1) Dreptul de gaj asupra monedei naționale și asupra valutei străine, cu excepția monedelor metalice jubiliare și comemorative (inclusiv a celor ce conțin metale prețioase), se exercită prin transmiterea cu drept de proprietate către creditorul gajist a monedei naționale și a valutei străine gajate sau prin vânzarea monedei naționale și a valutei străine gajate, în corespundere cu prevederile alin.(2)–(7).

(2) Exercitarea dreptului de gaj prin transmiterea cu drept de proprietate către creditorul gajist a monedei naționale și a valutei străine gajate se efectuează în cazul când moneda în care urmează a fi executată obligația garantată nu diferă de moneda mijloacelor bănești gajate.

(3) Exercitarea dreptului de gaj prin vânzarea monedei naționale și a valutei străine gajate se efectuează în cazul când moneda în care urmează a fi executată obligația garantată diferă de moneda mijloacelor bănești gajate. Vânzarea monedei naționale și a valutei străine se efectuează în corespundere cu prevederile legislației valutare.

(4) În cazul când mijloacele bănești care constituie obiectul gajului și asupra cărora urmează a fi exercitat dreptul de gaj se află deja în posesiunea creditorului gajist, mijloacele bănești respective se consideră transmise în proprietate/spre vânzare la data expirării termenului stabilit în notificare, cu prezentarea de către creditorul gajist debitorului gajist a dării de seamă conform art.76 alin.(2).

(5) În cazul când mijloacele bănești care constituie obiectul gajului și asupra cărora urmează a fi exercitat dreptul de gaj se află în posesiunea unui terț, acesta va transmite în proprietate/spre vânzare mijloacele bănești respective la prezentarea de către creditorul gajist a actului de transmitere benevolă a gajului întocmit conform art.70 alin.(1) sau a hotărârii judecătorești ori a ordonanței judecătorești (în cazul transmiterii silite).

(6) În cazul exercitării dreptului de gaj prin vânzarea mijloacelor bănești asupra disponibilităților în conturile bancare, la cererea creditorului gajist, acestea pot fi cumpărate de bănci la cursul valutar stabilit de acestea la data cumpărării, cu înregistrarea în contul bancar al creditorului gajist a mijloacelor respective.

(7) În cazul exercitării dreptului de gaj asupra mijloacelor bănești, prevederile secțiunilor 2–4 din prezentul capitol se aplică în modul corespunzător.”

5. La articolul 69, alineatul (1) se completează în final cu textul “, cu excepția cazului de transmitere în proprietate a mijloacelor bănești gajate conform art.66¹”.

Art.XXVIII. – [Legea insolvabilității nr.632-XV din 14 noiembrie 2001](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.139–140, art.1082), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 38 alineatul (2), cuvintele “să depună” se înlocuiesc cu textul “să depună/să transfere”.

2. La articolul 139, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

“(4) Creanțele exprimate în valută străină vor fi plătite în monedă națională (potrivit cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data efectuării plății), precum și în valută străină, în cazurile în care [Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008](#) privind reglementarea valutară permite efectuarea plăților și transferurilor în valută străină.”

3. Articolul 148:

la alineatul (1), cuvintele “se depun” se înlocuiesc cu textul “se depun/se transferă”;

la alineatul (2), cuvântul “depose” se înlocuiește cu textul “depose/transferate”.

Art.XXIX. – La articolul 26 alineatul (2) din [Legea nr.761-XV din 27 decembrie 2001](#) cu privire la serviciul diplomatic (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.20, art.80), cu modificările ulterioare, cuvântul “convertibilă” se exclude.

Art.XXX. – [Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002](#) (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72–74, art.195), cu modificările ulterioare, se modifică și se

completează după cum urmează:

1. La articolul 86 alineatul (3), textul “valută națională, aplicînd cursul de schimb în vigoare” se înlocuiește cu textul “monedă națională, aplicînd cursul oficial al leului moldovenesc valabil”.

2. La articolul 106 alineatul (1), după cuvîntul “bunurilor” se introduce textul “(inclusiv a valorilor valutare)”.

3. Articolul 236:

în titlul articolului, textul “banilor falși” se înlocuiește cu textul “semnelor bănești false”;

la alineatul (1), textul “biletelor Băncii Naționale a Moldovei, a monedelor, a valutei străine” se înlocuiește cu textul “semnelor bănești (bancnotelor și monedelor metalice, inclusiv a celor jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine)”.

4. Articolul 237:

în titlul articolului, cuvîntul “carnete” se înlocuiește cu cuvîntul “instrumente”;

la alineatul (1), textul “carnete de plată false, care nu constituie valută” se înlocuiește cu textul “instrumente de plată false, care nu reprezintă semne bănești”.

Art.XXXI. – Codul civil al Republicii Moldova nr.1107-XV din 6 iunie 2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.82–86, art.661), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 101:

alineatul unic devine alineatul (1);

articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

“(2) Banca poate fi declarată insolubilă prin hotărîre a Băncii Naționale a Moldovei. Temeiurile și modul de declarare de către Banca Națională a băncii drept insolubilă se stabilesc prin lege.”

2. La articolul 113 alineatul (3), cuvintele “în numerar” se înlocuiesc cu textul “aportul sub formă de mijloace bănești în mărime de”.

3. La articolul 158 alineatele (2) și (4), cuvintele “în numerar” se înlocuiesc cu cuvintele “în mijloace bănești”.

4. La articolul 163 alineatul (5), cuvintele “în numerar” se înlocuiesc cu cuvintele “cu mijloace bănești”.

5. La articolul 457, după alineatul (1) se introduce alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

“(1¹) Tipul de mijloace bănești care pot constitui obiect al gajului, precum și particularitățile gajării mijloacelor bănești se reglementează prin [Legea cu privire la gaj](#).”

6. La articolul 487, alineatul (2) se completează în final cu textul “, să exercite alte drepturi în privința gajului asupra mijloacelor bănești în corespundere cu [Legea cu privire la gaj](#)”.

7. La articolul 583:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

“(2) Dacă obligația pecuniară exprimată în valută străină trebuie executată pe teritoriul țării, executarea se face în monedă națională, cu excepția cazurilor în care legea permite primirea/efectuarea pe teritoriul Republicii Moldova a plăților și a transferurilor în valută străină. Determinarea echivalentului în monedă națională al obligației pecuniare exprimate în valută străină și viceversa se efectuează cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data executării obligației, dacă legea sau contractul nu stabilește altfel.”

articolul se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

“(3) Dacă obligația pecuniară este exprimată într-o valută străină, iar executarea acesteia se face în altă valută străină (în cazurile în care legea permite primirea/efectuarea plăților și transferurilor în valută străină), determinarea echivalentului în altă valută străină al obligației pecuniare exprimate într-o valută străină se efectuează cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data executării obligației, dacă legea sau contractul nu stabilește altfel.”

8. Articolul 584 va avea următorul cuprins:

“**Articolul 584.** Prestația în cazul modificării cursului valutar

(1) Dacă înainte de scadența unei obligații pecuniare s-a modificat cursul valutar al monedei de plată față de moneda obligației pecuniare, debitorul este obligat să efectueze plata conform cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data executării obligației, dacă legea sau contractul nu stabilește altfel. În cazul unei reforme monetare, se va aplica cursul valutar existent la data reformei monetare.

(2) Partea care este în întârziere suportă riscul modificării cursului valutar al monedei de plată.”

9. La articolul 585, la articolul 869 alineatul (1) și la articolul 1237 alineatul (3), cuvântul “refinanțare” se înlocuiește cu cuvântul “bază”.

10. La articolul 645, alineatul (1) se completează în final cu textul: “Valuta străină poate fi depusă în vederea stingerii obligației prin consemnare numai în cazul în care legea permite primirea/efectuarea plăților și transferurilor în valută străină pe teritoriul Republicii Moldova în privința obligației în cauză.”

11. La articolul 806 alineatul (3), cuvântul “, valutei” se înlocuiește cu textul “metalice și bancnotelor, valutei străine”, iar după cuvântul “dacă” se introduc cuvintele “din lege sau”.

12. La articolul 871 alineatul (3), cuvântul “numerarului” se înlocuiește cu cuvântul “banilor”.

13. La articolul 1222 alineatul (1), cuvântul “autorizată” se înlocuiește cu cuvântul “licențiată”.

Art.XXXII. – La articolul 8 alineatul (1) litera h) din [Legea nr.1421-XV din 31 octombrie 2002](#) cu privire la teatre, circuri și organizații concertistice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.174–176, art.1331), cu modificările ulterioare, cuvintele “curente în valută” se înlocuiesc cu cuvintele “bancare în monedă”.

Art.XXXIII. – La articolul 74 al [Legii nr.1453-XV din 8 noiembrie 2002](#) cu privire la notariat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.154–157, art.1209), cu modificările ulterioare, alineatul (1) se completează în final cu textul: “Valuta străină poate fi primită de la debitori numai în cazul în care [Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008](#) privind reglementarea valutară permite primirea/efectuarea plăților și transferurilor în valută străină pe teritoriul Republicii Moldova în privința obligației în cauză.”

Art.XXXIV. – La articolul 17 al [Legii nr.1491-XV din 28 noiembrie 2002](#) cu privire la ajutoarele umanitare acordate Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.23–24, art.79), cu modificările ulterioare, alineatul (3) se completează în final cu textul “, inclusiv în numerar”.

Art.XXXV. – [Legea nr.1569-XV din 20 decembrie 2002](#) cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.185–189, art.1416), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2 litera f), textul “documente de plată și valori mobiliare” se înlocuiește cu textul “valori mobiliare materializate și instrumente de plată”.

2. La articolul 3:

alineatul unic devine alineatul (1) și se completează în final cu textul: “Prevederile articolelor 4–11 nu se aplică la trecerea de către persoanele fizice a valorilor valutare peste frontiera vamală.”

articolul se completează cu alineatele (2) și (3) cu următorul cuprins:

“(2) Introducerea, expedierea și scoaterea în/din Republica Moldova de către persoanele fizice a valorilor valutare (altele decât monedele metalice ce conțin metale prețioase), inclusiv declararea valorilor valutare menționate, se efectuează în conformitate cu prevederile legislației valutare.

(3) Persoanele fizice au dreptul să introducă, să expedieze și să scoată în/din Republica Moldova valori valutare fără achitarea drepturilor de import și de export.”

3. Articolul 3¹ se abrogă.

4. La articolul 4 alineatul (1), textul “, cu excepția valorilor valutare specificate la art.3¹ alin.(1) lit.d)” se exclude.

5. La articolul 5 alineatul (1) litera a), textul “bancnote, monede și cecuri în moneda națională a Republicii Moldova, bancnote, monede și cecuri de călătorie în valută străină,” se exclude.

6. La articolul 10 alineatul (6):

cuvîntul “gaj” se înlocuiește cu textul “o sumă de garanție”, iar cuvintele “la intrare” se exclud; alineatul se completează în final cu textul: “În cazul în care mijlocul de transport a fost scos de pe teritoriul Republicii Moldova în termenul stabilit, suma de garanție se restituie persoanei fizice. Constituirea garanției și restituirea sumelor de garanție se efectuează conform [Codului vamal](#).”

Art.XXXVI. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr.122-XV din 14 martie 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.104–110, art.447), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 159:

la alineatul (4), textul “moneda națională și valuta străină, cardurile, carnetele” se înlocuiește cu textul “numerarul și cecurile în monedă națională și în valută străină, cardurile, alte instrumente”;

la alineatul (5), textul “Valuta străină, banii lichizi naționali” se înlocuiește cu textul “Numerarul și cecurile în monedă națională și în valută străină”.

2. La articolul 208 alineatul (2), textul “valuta străină,” se exclude, iar textul “sumele de bani” se înlocuiește cu textul “numerarul în monedă națională și în valută străină”.

Art.XXXVII. – [Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225-XV din 30 mai 2003](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.111–115, art.451), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 143 alineatul (1) și la articolul 145 alineatul (1), după cuvîntul “materiale” se introduce textul “(inclusiv valorile valutare)”.

2. La articolul 176 alineatul (1) litera a), textul “de pe conturi” se înlocuiește cu textul “(în monedă națională și în valută străină, inclusiv în numerar)”.

Art.XXXVIII. – La articolul 14 al [Legii nr.397-XV din 16 octombrie 2003](#) privind finanțele publice locale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.248–253, art.996), cu modificările ulterioare, alineatul (5) se completează în final cu textul: “Pe teritoriul Republicii Moldova, plățile și transferurile ce țin de cumpărarea și răscumpărarea obligațiunilor emise de autoritățile menționate se efectuează în monedă națională.”

Art.XXXIX. – [Legea nr.448-XV din 13 noiembrie 2003](#) cu privire la statutul forței militare străine în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.6–12, art.42) se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 5 se completează cu alineatele (13) și (14) cu următorul cuprins:

“(13) Introducerea, expedierea și scoaterea în/din Republica Moldova a valorilor valutare de către membrii forței militare și ai componentei civile, membrii lor de familie se efectuează în conformitate cu prevederile [Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008](#) privind reglementarea valutară.

(14) Prin derogare de la prevederile [Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008](#) privind reglementarea valutară, introducerea și scoaterea în/din Republica Moldova de către forța militară a valorilor valutare, inclusiv a numerarului în valută străină și în monedă națională, precum și a cecurilor de călătorie în valută străină destinate uzului exclusiv al forței militare și al componentei civile, se efectuează fără autorizația Băncii Naționale a Moldovei și fără permisiunile băncilor licențiate din Republica Moldova pentru scoaterea mijloacelor bănești din Republica Moldova, cu declararea valorilor valutare la organele vamale.”

2. La articolul 11, alineatul (3) se completează în final cu textul “, determinat cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data stabilirii prejudiciului cauzat”.

3. La articolul 14:

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

“(3) Toate cheltuielile efectuate de forța militară se vor achita, de regulă, înainte de părăsirea teritoriului, conform prevederilor legislației Republicii Moldova.”

articolul se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

“(4) Forța militară, componenta civilă și membrii de familie efectuează plăți și transferuri în cadrul operațiunilor valutare în conformitate cu legislația valutară a Republicii Moldova.”

Art.XL. – [Legea nr.81-XV din 18 martie 2004](#) cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.64–66, art.344), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 4 alineatul (4), textul “altă valută convertibilă” se înlocuiește cu textul “valută străină”.

2. La articolul 11, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

“(4) Despăgubirea se plătește investitorului autohton în moneda națională a Republicii Moldova, iar investitorului străin – în monedă națională și/sau în valută străină.”

3. La articolul 21 alineatele (3) și (4), cuvântul “autorizate” se înlocuiește cu cuvântul “licențiate”.

Art.XLI. – Articolul 113 din [Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr.259-XV din 15 iulie 2004](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.125–129, art.663), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

la alineatul (1) litera f), după cuvântul “valută” se introduce cuvântul “străină”;

la alineatul (2), după cuvântul “cele” se introduce textul “transferate, conform legislației valutare,”.

Art.XLII. – [Codul de executare al Republicii Moldova nr.443-XV din 24 decembrie 2004](#) (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.214–220, art.704), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 40, alineatul (2) se completează în final cu textul: “Sumele menționate se depun sau se transferă de către debitor în monedă națională, precum și în valută străină, inclusiv în numerar de către persoanele fizice – în cazurile în care [Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008](#) privind reglementarea valutară permite primirea/efectuarea pe teritoriul Republicii Moldova a plăților și a transferurilor în valută străină în privința datoriei dintre creditor și debitor.”

Notă: Vezi Rectificarea din Monitorul Oficial nr.113-118 din 08.06.2012, pag.15 (la punctul 1, în loc de “inclusiv în numerar, de către persoanele fizice” se va citi: “inclusiv în numerar de către persoanele fizice –”)

2. La articolul 41:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“(1) Sumele de pe contul curent special se eliberează creditorului persoană fizică în numerar sau se virează în contul acestuia, iar creditorului persoană juridică i se virează în contul lui.”

la alineatul (2), textul “Cecul (delegația)” se înlocuiește cu cuvântul “Numerarul”.

3. La articolul 74 literele a), b) și e), după cuvântul “bănești” se introduce textul “(inclusiv în valută străină)”.

4. La articolul 80, după alineatul (1) se introduce alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

“(1¹) Cauțiunea se depune în monedă națională. Cauțiunea poate fi depusă în valută străină, inclusiv în numerar de către persoanele fizice, în cazul în care suma, conform documentului executoriu, poate fi încasată în valută străină.”

Notă: Vezi Rectificarea din Monitorul Oficial nr.113-118 din 08.06.2012, pag.15 (la punctul 4, în loc de “inclusiv în numerar, de către persoanele fizice” se va citi: “inclusiv în numerar de către persoanele fizice,”)

5. La articolul 82, alineatul (1) se completează în final cu textul: “Cauțiunea constituită în valută străină poate fi restituită și în numerar în cazul persoanei fizice.”

6. La articolul 91 alineatul (7), textul “contul valutar” se înlocuiește cu textul “contul în valută străină”.

7. La articolul 92, după alineatul (1) se introduce alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

“(1¹) Valuta străină se transferă pe contul în valută străină al executorului judecătoresc, iar în cazul

în care valoarea creanței este stabilită în monedă națională, se vinde băncii comerciale în care executorul judecătoresc are deschis contul la cursul valutar stabilit de bancă, cu înregistrarea echivalentului în monedă națională în contul curent special al executorului judecătoresc.”

8. Articolul 144:

alineatul (5) se completează în final cu textul: “Sumele pot fi eliberate creditorilor în valută străină, inclusiv în numerar persoanelor fizice, numai în cazul în care [Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008](#) privind reglementarea valutară permite primirea/efectuarea plăților și transferurilor în valută străină pe teritoriul Republicii Moldova în privința creanțelor respective.”

alineatul (8) se completează în final cu textul: “Suma în valută străină rămasă după satisfacerea tuturor creanțelor se restituie prin virament. În cazul debitorului persoană fizică, suma în cauză poate fi restituită și în numerar.”

Notă: Vezi Rectificarea din Monitorul Oficial nr.113-118 din 08.06.2012, pag.15 (la punctul 8, în loc de “inclusiv în numerar, în cazul persoanelor fizice numai dacă” se va citi: “inclusiv în numerar persoanelor fizice, numai în cazul în care”)

9. Articolul 157 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

“(3) Restituirea sumelor încasate în valută străină se efectuează prin virament. În cazul pîrîtului (debitorului) persoană fizică, restituirea sumelor poate fi făcută și în numerar.”

10. La articolul 284 alineatele (3) și (4), cuvintele “dispoziția de” se înlocuiesc cu cuvîntul “ordinul”.

Art.XLIII. – Articolul 9 al [Legii nr.8-XV din 17 februarie 2005](#) cu privire la Portul Internațional Liber “Giurgiulești” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.36–38, art.116), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“(1) Plățile și transferurile, inclusiv cele ce se realizează în cadrul operațiunilor valutare, se efectuează de către rezidenții Portului Internațional, precum și în favoarea acestora, în conformitate cu legislația Republicii Moldova.”

alineatul (2) se abrogă;

la alineatele (3) și (4), cuvîntul “valutei” se înlocuiește cu textul “mijloacelor bănești, mărfurilor și serviciilor”;

la alineatul (5), cuvîntul “valuta” se înlocuiește cu cuvîntul “moneda”;

alineatul (6):

la litera b), cuvintele “valută națională” se înlocuiesc cu cuvintele “monedă națională”;

la literele c) și d), textul “aferele tranzacțiilor internaționale” se înlocuiește cu textul “în cadrul operațiunilor valutare”;

la litera e), cuvintele “valuta națională” se înlocuiesc cu cuvintele “moneda națională”;

la litera f), cuvintele “încasării valutare” se înlocuiesc cu cuvintele “valutei străine”.

Art.XLIV. – În cuprinsul articolului 2 al [Legii nr.319-XVI din 15 decembrie 2005](#) cu privire la măsurile de redresare a situației economico-financiare a întreprinderilor cerealiere (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.1–4, art.4), cuvîntul “valută” se înlocuiește cu cuvîntul “monedă”.

Art.XLV. – La articolul 3 alineatul (17) din [Legea nr.206-XVI din 7 iulie 2006](#) privind susținerea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.126–130, art.605), cu modificările ulterioare, textul “transformate din valuta națională a țării de reședință a fondatorului nerezident în valuta națională a Republicii Moldova la rata de schimb a Băncii Naționale a Moldovei de” se înlocuiește cu textul “recalculate din moneda țării de reședință a fondatorului nerezident în moneda națională a Republicii Moldova la cursul oficial al leului moldovenesc valabil”.

Art.XLVI. – [Legea nr.371-XVI din 1 decembrie 2006](#) cu privire la asistența juridică internațională în

materie penală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.14–17, art.42), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 12 alineatul (4), după cuvântul “valori” se introduce textul “, inclusiv valorile valutare,”.

2. La articolul 113 alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“(1) Executarea pedepsei amenzii se face în monedă națională. Determinarea echivalentului în monedă națională al amenzii în valută străină se efectuează cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data plății amenzii.”

Art.XLVII. – La articolul 46 alineatul (4) din [Legea nr.407-XVI din 21 decembrie 2006](#) cu privire la asigurări (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.47–49, art.213), cu modificările ulterioare, cuvântul “autorizate” se înlocuiește cu cuvântul “licențiate”.

Art.XLVIII. – [Legea nr.414-XVI din 22 decembrie 2006](#) cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.32–35, art.112) se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2, noțiunea “valoare de nou”:

la prima liniuță, textul “Băncii Naționale a Moldovei” se înlocuiește cu textul “leului moldovenesc”;

la liniuța a doua, textul “la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a Moldovei” se înlocuiește cu textul “moldovenești la cursul oficial al leului moldovenesc valabil”.

2. La articolul 13 alineatul (2), cuvântul “dispoziția” se înlocuiește cu cuvântul “ordinul”.

3. La articolul 23 alineatul (7), textul “de schimb al Băncii Naționale a Moldovei de” se înlocuiește cu textul “oficial al leului moldovenesc valabil”.

4. La articolul 33 alineatul (6) și la articolul 34 alineatul (5), cuvintele “de credit” se înlocuiesc cu cuvântul “financiare”.

Art.XLIX. – În [Legea nr.419-XVI din 22 decembrie 2006](#) cu privire la datoria publică, garanțiile de stat și recreditarea de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.32–35, art.114), cu modificările ulterioare, după articolul 18 se introduce articolul 18¹ cu următorul cuprins:

“Articolul 18¹. Plăți și transferuri pe teritoriul Republicii Moldova

Pe teritoriul Republicii Moldova, plățile și transferurile ce țin de cumpărarea și răscumpărarea valorilor mobiliare de stat se efectuează în monedă națională.”

Art.L. – [Legea nr.294-XVI din 21 decembrie 2007](#) privind partidele politice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.42–44, art.119), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 23 alineatul (6), textul “numerarul este insuficient” se înlocuiește cu textul “mijloacele bănești disponibile sînt insuficiente”.

2. La articolul 25 alineatul (4), după textul “lei moldovenești și” se introduce textul “, în cazurile prevăzute de legislația valutară,”, iar textul “bănci cu sediul în” se înlocuiește cu textul “băncile licențiate din”.

Art.LI. – Articolul 6 din [Legea nr.178-XVI din 10 iulie 2008](#) cu privire la Aeroportul Internațional Liber “Mărculești” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.143–144, art.585), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“(1) Plățile și transferurile, inclusiv cele care se realizează în cadrul operațiunilor valutare, se efectuează de către rezidenții Aeroportului Liber, precum și în favoarea acestora, în conformitate cu legislația Republicii Moldova.”

alineatul (2) se abrogă;

la alineatele (3) și (4), cuvântul “valutei” se înlocuiește cu textul “mijloacelor bănești, mărfurilor și serviciilor”;

la alineatul (5) litera b), cuvintele “valută națională” se înlocuiesc cu cuvintele “monedă națională”.

Art.LII. – [Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.3–6, art.15), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. În titlul și în cuprinsul articolului 289, textul “biletelor Băncii Naționale a Moldovei” se înlocuiește cu textul “bancnotelor și monedelor metalice emise de Banca Națională a Moldovei”.

2. Codul se completează cu articolul 289¹ cu următorul cuprins:

“Articolul 289¹. Reproducerea ilegală a bancnotelor și a monedelor metalice emise de Banca Națională a Moldovei

Reproducerea color a bancnotelor și a monedelor metalice emise de Banca Națională a Moldovei, cu dimensiunea de la 2/3 la 4/3, parțială sau integrală, în scop publicitar, de informare sau în alte scopuri comerciale se sancționează cu amendă de la 20 la 35 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu o amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.”

3. Articolul 292 se abrogă.

4. La articolul 400 alineatul (1), după cifra “286,” se introduce cifra “289¹,”.

5. La articolul 402 alineatul (1), cifrele “288–292” se înlocuiesc cu cifrele “288, 289, 290, 291”.

Art.LIII. – La articolul 20 alineatul (5) din [Legea nr.231 din 23 septembrie 2010](#) cu privire la comerțul interior (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.206–209, art.681), cu modificările ulterioare, cuvântul “valută” se înlocuiește cu cuvântul “monedă”.

Art.LIV. – În termen de 6 luni:

a) Guvernul va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și va asigura aducerea actelor normative ale altor autorități în concordanță cu prezenta lege;

b) autoritățile publice nesubordonate Guvernului vor aduce actele lor normative în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Marian LUPU

Chișinău, 6 martie 2012.

Nr.33.